

Er du klædt på
til dit arbejdsliv i
efteråret?

FORUM

▷ ×

Forside (/)

Søren Schultz Hansen: om bøgerne Årgang 2012 og It's Complicated

Pyt med privatlivet

Skrevet af

Søren Schultz Hansen (/Soeren-Schultz-Hansen)
Ekstern lektor, Forfatter, forsker og foredragsholder (/Soeren-Schultz-Hansen)
Årgang 2012 (/Soeren-Schultz-Hansen)

(/Soeren-Schultz-Hansen)

6 artikler
4 indlæg

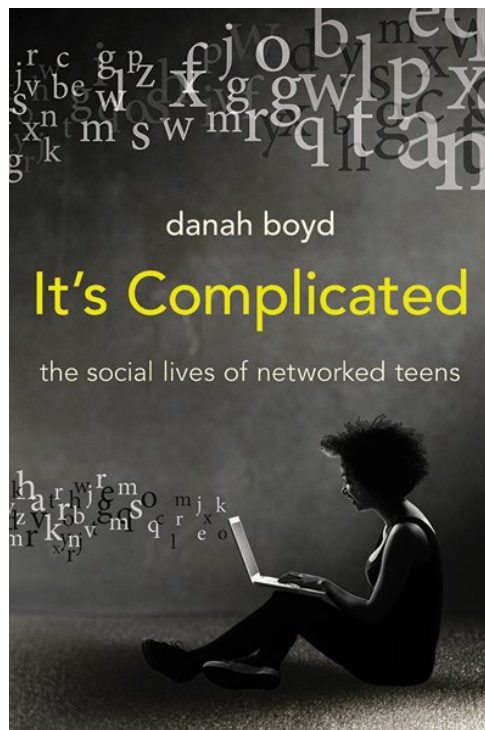
Den amerikanske forsker Danah Boyd har indsamlet empiri om "the social lives of networked teens" blandt unge rundt omkring i hele USA. Hendes centrale pointer om blandt andet privathed kan overføres en-til-en til Danmark og danske unge. Ja, faktisk kunne mange af citaterne være direkte oversættelser.

Er du klædt på
til dit arbejdsliv
i efteråret?

FORUM

For at forstå andre mennesker og fænomener er det altid en god ide at tale med menneskene og studere fænomenerne.

Ja, det lyder banalt. Men ikke desto mindre er en række formodninger, fordomme og forventninger om den nye generation af unge, digitale indfødte præget af, at kun forbavsende få faktisk har gjort sig den ulejlighed at tale med disse selvcentrerede, stressede, uhøflige og fraværende unge og spurgt dem om, hvad det egentlig er, det handler om: Det mærkelige fænomen, den digitale verden.

Den amerikanske forsker Danah Boyd har talt med og lyttet på den nye generation af digitale indfødte. Læs hendes bog her (<http://www.danah.org/books/ItsComplicated.pdf>)

It's Complicated

En af dem, som har gjort sig virkelig stor ulejlighed med både at tale med og lytte på den nye generation af digitale indfødte, er den amerikanske forsker Danah Boyd. Boyd er ansat som forsker hos Microsoft og er desuden tilknyttet New York University som Research Assistant Professor. Fra 2007 til 2010 har hun foretaget 166 semistrukturerede interview med teenagere i deres hjem, skoler og andre steder rundt omkring i USA. Og derudover har hun talt med forældre, lærere, bibliotekarer, politikere og andre, som arbejder direkte med unge. Det har hun skrevet en bog om: 'It's Complicated: The Social Lives of Networked Teens', som ovenikøbet ligger gratis og tilgængelig online: Læs den her (<http://www.danah.org/books/ItsComplicated.pdf>).

Og der er meget at lære om digitale unge, også for danske forældre og lærere, kolleger og ledere. For det er rigtig interessant at konstatere, hvor meget de amerikanske unge, som Danah Boyd har talt med, ligner de danske unge, som jeg selv har interviewet i forbindelse med min forskning i digitale indfødte. Der er selvfølgelig variationer i, for eksempel hvilke specifikke sociale medier der bliver brugt. Men grundlæggende er det de samme pointer, de samme måder at være sammen på, den samme brug af medier og langt hen ad vejen den samme praktiske påvirkning af deres adfærd og den samme indflydelse på deres opfattelser om medier, mennesker og samspillet her imellem. Boyds citater fra unge amerikanere kunne ofte være oversættelser af citater fra min egen bog 'Årgang 2012' om danske digitale teenagere.

Citaterne fra bogen 'Årgang 2012' om danske digitale teenagere ligner til forveksling citaterne fra Boyds amerikanske empiri – de unge har de samme måder at være sammen på via de sociale medier og den samme brug af dem

En total sammensmeltning

En central pointe, der hurtigt viser sig, når man som Danah Boyd udforsker og taler med en ny generation af digitale indfødte, er, at den 'digitale verden' netop *ikke* er en verden for sig selv. Den verden, som de unge digitale indfødte lever i, og som åbenbarer sig for Danah Boyd i hendes omfattende empiri, er tværtimod en verden, hvor sammensmeltningen er total. Som Boyd skriver: "... teens today go online to socialize with friends they know from physical settings and to portray themselves in online contexts that are more tightly wedded to unmediated social communities. These practices, which encourage greater continuity between teens' online and offline worlds..."

Det er fuldstændig identisk med det billede, jeg ser blandt danske digitale indfødte: Selvfølgelig forekommer det, at man bygger verdner og bliver venner kun i det digitale. Måske særligt blandt drenge og unge mænd, som for eksempel spiller meget og derfor dyrker lange og dybe relationer med venner, de aldrig har mødt i den fysiske virkelighed. Omvendt er det at være sammen udelukkende i den fysiske verden en eksotisk undtagelse og en næsten uforståelig tilstand, som tre teenagere (fra min egen danske empiri) her reagerer mystificerede på:

Interviewer: Har I nogle sådan gode venner, som I kun har i virkeligheden?

Anders: Men vi ikke skriver med?

Sille: Næh.

Ellen: Det er altså et mærkeligt spørgsmål.

Vi ses derhjemme!

Selvom det rene, digitale samvær altså eksisterer, mens det rene fysiske samvær har anderledes svære betingelser, er ingen af delene dog den mest dominerende og vigtigste udvikling. Det er nemlig det præcis modsatte: at den digitale og fysiske virkelighed smelter mere og mere sammen. Dem, man er mest sammen med og det, man er sammen om og taler om i den fysiske verden, er som regel også dem, man er sammen med og det, man er sammen om og taler om i den digitale.

Jeg oplevede på en skole to drenge i 8. klasse, som på vej ud ad døren efter sidste time råbte "Vi ses derhjemme", hvorefter de gik til hver deres hjem, ind på deres værelser, tændte for deres computere og loggede på World of Warcraft og sås her. For disse unge elever og for Anders, Sille og Ellen i citatet ovenfor giver det hverken i teoretisk, filosofisk eller helt konkret forstand mening at skille det digitale og det fysiske liv ad. Grænserne mellem samværet i klasseværelset, lektielæsningen i teenageværelset, det åbne kontorlandskab på arbejdet og de virtuelle mødesteder bliver mere og mere udviskede. Det er ikke kun kompliceret at beskrive, hvor den fysiske virkelighed ender, og hvor den digitale virkelighed begynder, det giver efterhånden heller ikke nogen mening at forsøge.

For de digitale unge giver det ikke mening at adskille det digitale og det fysiske liv ad. Når de går hver til sit, for eksempel efter en skoledag, ses de bare på de virtuelle mødesteder. Foto: Jens Dresling/Polfoto

Den fagre, nye verden

På mange måder peger Boyd således indirekte på en slags catch 22 i vores tilgang til de digitale, sociale og mobile medier: I vores intense iver og frygtblandede forsøg på at forstå denne fagre, nye verden, som de digitale indfødte tilsyneladende bevæger sig hjemmefant rundt i, har vi en tendens til at beskrive den som noget nyt og særligt, et afgrænset område at betragte og gebærde sig i.

Virksomheder har en særlig marketingstrategi for Facebook, reklamebureauer og rådgivere slår sig op på at være eksperter særligt i sociale medier. Eller se blot, hvor mange artikler her på Kforum, som specifikt handler om fænomenet Facebook eller om fænomener og forretninger i andre dele af de 'sociale medier'. Det er mange, og jeg har i øvrigt selv skrevet et par stykker. Jeg tror sådan set ikke, vi kan forstå og analysere det på anden måde, altså uden at adskille det som noget særligt. Men samtidig er det helt centralt for

forståelsen af de indfødte i denne digitale verden, at de netop ikke foretager denne adskillelse: At det er dobbeltkonfekt for digitale indfødte at tale om 'sociale medier'. For hvad i alverden skulle medier ellers være, hvis ikke sociale? Og hvilke sociale aktioner foregår uden medier?

Privatlivets død?

Et andet centralt område, som Danah Boyds bog beskæftiger sig med, er 'privacy', altså rammerne om det private. Boyd peger på, hvordan nyhedsmedierne og forskere, skeptikere og optimister næsten konstant diskuterer privatlivets fred eller privatlivets død. Hun refererer blandt andet en artikel i New York Magazine, hvor journalisten Emily Nussbaum skriver: "Kids today. They have no sense of shame. They have no sense of privacy. They are show-offs, fame whores, pornographic little loons who post their diaries, their phone numbers, their stupid poetry – for God's sake, their dirty photos! – online."

Det paradoksale er, at unge, digitale indfødte voksne (i Danmark, i hvert fald) siger nøjagtigt det samme om de ældre generationers brug af sociale, digitale og mobile medier: 'Vi gør det ikke på den måde længere, men det gør vores forældre'. De første digitale indfødte, som nu er blevet voksne, kan med en vis ret hævde, de er de mest erfarne i den digitale verden. De tager afstand både fra yngre årgange, som nok er indfødte, men jo stadig er børn, og de kritiserer også ældre generationer, som de betragter som novicer, udi hvordan man gebærder sig i de sociale medier, og opfører sig ufornuftigt og uden at tænke sig om, når de poster ligegyldige informationer og børn og bagværk til gud og hvermand. For det gør de erfarne digitale indfødte nemlig ikke længere. Og derfor synes de heller ikke, at ældre generationer har ret meget styr på, hvilke grænser der kan og skal sættes mellem det private og det professionelle, mellem det offentlige rum og det personlige rum, og hvor disse grænser skal sættes.

Boyd beskriver de digitale unges afsøgning og kamp for at bevare eller måske snarere opbygge deres privatliv. Som Waffles, en lidt nørdet, syttenårig fra North Carolina siger: "Every teenager wants privacy. Every single last one of them, whether they tell you or not, wants privacy. [...] Just because teenagers use internet sites to connect to other people doesn't mean they don't care about their privacy." En vigtig pointe er, som Boyd siger, at vi i de sociale medier er "public by default, private through effort". Hvor altså forudsætningerne så at sige er vendt om, så samtaler og andre interaktioner som udgangspunkt er offentlige, hvorimod det kræver en særlig, ekstra indsats at gøre dem private. Det private er ikke noget, man *har* på forhånd: "... for the teens that I interviewed, privacy isn't necessarily something that they have; rather it is something they are *actively and continuously* trying to achieve in spite of structural or social barriers that make it difficult to do so." (min kursivering).

De digitale indfødte har fat i den lange ende

Også blandt de danske digitale indfødte i min empiri er der en udbredt opfattelse af, at grænser ikke er noget automatisk eller naturligt. Hvis man vil have klare grænser, er det noget, der skal bygges kunstigt og eksplicit op: Grænser mellem det private og det offentlige, grænser mellem arbejde og fritid, grænser mellem den

fysiske og den digitale verden (som jeg tidligere har været inde på). Privatliv er altså ikke grundlaget, man går ud fra og skal værne om, men noget, man aktivt og konstant skal skabe og etablere.

De, der ikke er digitalt indfødte, har ofte et meget jomfrueligt og angstfyldt og forhold til den digitale verden. Til stor undren for de yngre generationer, der ikke har oplevet en verden uden www

Her anes endnu en afgørende forskel: Ofte ligger der i ældre generationers brug og kritik af sociale medier en grundlæggende opfattelse af, at grænserne for det private, ja, for selve individet, er noget universelt, naturligt, noget på forhånd givet. Noget, som er truet, og som vi skal kæmpe for at bevare. Det, der derimod karakteriserer de digitale indfødte, er det modsatte udgangspunkt: De opfatter grænseløsheden som den naturlige forudsætning, hvad enten det nu er positivt eller negativt. Og derfor anerkender de, at det kræver eksplicit og målrettet arbejde at bygge disse kunstige grænser op. Det gælder tilsyneladende både Boyds amerikanske teenagere og de danske unge mellem cirka 14 og 25, som jeg har indsamlet empiri blandt på skoler, hjemme og på arbejdspladser de sidste fem år.

Jeg kan godt forstå forældres, ledere og ældre kollegers dilemmaer og har fuld empati med, hvor svært det må være at følge med og finde det rigtige ben at stå på. Ofte viser det sig, at selv de allerbedste ledere eller forældre med de allerbedste intentioner risikerer at begå fejl, simpelthen fordi de ikke forstår nogle af de grundlæggende forudsætninger og erfaringer, de unge, digitale indfødte har med sig hjemme eller på arbejdet.

Når man kigger på den digitale verdens indbyggede dynamik, er der meget, der tyder på, at de digitale indfødte faktisk ofte har fat i den lange ende. I hvert fald kan man blive klogere af at lytte til dem.

RELATEREDE ARTIKLER

Sig hej til din nye medarbejder (født efter 1993) (/artikler/generation-z-her-er-ingen-jantelov) - Generation Z er digitale indfødte, taler HTML-sprog og er eksperter i brugen af nettet. De kommer til at præge vores fre...

Danmark skal have et privacy-mærke (/artikler/Vi-vil-vaere-sikre-paa-god-behandling) - Lad os udnytte Danmarks styrkeposition som digitalt foregangsland og blive dem, der sætter standarden for, hvordan man s...

4,8/5

22 stemmer

KOMMENTARER

0 kommentarer

Sortér efter

Tilføj en kommentar ...

Plugin til Facebook-kommentarer

UDVALGTE JOB (/KOMMUNIKATION-JOB)

(/kommunikation-

**UX-writer (/kommunikation-
job/skattestyrelsen-ux-writer-)**

Frist: 7. august

(/kommunikation-job/skattestyrelsen-

**Kommunikationskonsulent
(/kommunikation-**

Frist: 7. august

(/kommunikation-

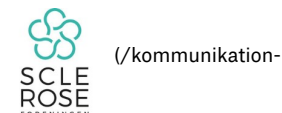
**Digital Kommunikation
(/kommunikation-**

Frist: 11. august

**Videojournalist (/kommunikation-
job/danmarks-almene-boliger-**

Frist: 5. august

(/kommunikation-
**Digital fundraiser
(/kommunikation-**

Frist: 16. august

(/kommunikation-

**Social Media Manager
(/kommunikation-**

Frist: 7. august

[Se alle job \(/kommunikation-job\)](#)

[Indryk job \(/kommunikation-job/danmarks-bedste-jobbank-for-kommunikationsjob\)](#)

FØLG OS

Facebook
(<https://www.facebook.com/Kforum>)

Twitter (<https://twitter.com/kforum>)

LinkedIn
(<http://www.linkedin.com/company/kommunikationsforum-a-s>)

Instagram
(<https://instagram.com/kforum/>)

Youtube
(https://www.youtube.com/results?search_query=kforum)

Pinterest
(<https://www.pinterest.com/kforum/>)

AKTIVITETER

Opslå job

(/kommunikation-job/danmarks-bedste-jobbank-for-kommunikationsjob)

Indryk banner (/banner-

annonce)
Indsend jobhop (/jobhop)

Skriv for Kforum

(/skrivforkforum)

Om Kforum (/om)

Privacy policy (/privacy)

KONTAKT OS

Kommunikationsforum A/S
GL. Kongevej 3E, 4. sal, Baghuset
1610 København V

Telefon: 33 42 21 60
E-mail: info@kforum.dk
(<mailto:info@kforum.dk>)